

mer af den. Den ærede Ordfører sagde, at de rene Andelsselskaber kom ikke ind under Loven. Ja, der er jo delte Meninger om, hvad der er rene Andelsselskaber, den ærede Ordfører og jeg bliver vist ikke enige om, hvor Grænsen skal sættes. Jeg vil gentage, at en hel Del Andelsselskaber, som jeg vil have Lov til at kalde saadan og som hidtil er gaaet for rene Andelsselskaber, vil falde ind under Loven i den foreliggende Form.

Handelsministeren (Hage): Jeg kan i alt væsentligt henholde mig til de Modbemærkninger, som fra forskellig Side er rettede til det ærede 3die Medlem for 7de Kreds (Kristensen) i Anledning af den almindelige Kritik, som han har fremsat over Lovforslaget som Helhed. Det ærede Medlems Udtalelser er nærmest kun Udtryk for en meget stærk Følelse af Uvillie, og en saadan Følelse giver ikke let Anledning til en Diskussion, i hvert Fald ikke til nogen forstandsmæssig Diskussion. Jeg finder Grund til at undre mig over, at det er muligt at huse i sin Barm en saa stærk Følelse af Nag overfor en saa uskyldig Lov som denne. Men det viser sig jo, at være Tilfældet. Kun forbavser det mig endnu mere, at det ærede Medlem kan betragte denne Lov dels som et Angreb paa Andelsselskaberne, dels som en Beskyttelse for Kapitalinteresser. Det ærede Medlem bebrejdede mig, at jeg ikke havde udtalt noget om, at det gjorde mig ondt, at jeg ikke havde kunnet imødekomme Ønsker, som er fremførte fra Andelsforetagendernes Side. Jeg skal dertil gerne sige, at denne det ærede Medlems Anke gør mig ondt, men jeg maa dog tilføje, at Smerten er ringere end Forundringen. Jeg har ikke Æren af at være Minister for Andelsforetagenderne — det er Indenrigsministeren, under hvem de henhører —, og allerede dette har for mig været tilstrækkelig Grund til slet ikke at røre ved Andelsforetagenderne. Men selv om de havde henhørt under Handelsministeren, vilde jeg, hvad jeg fremhævede her ved anden Behandling, have fundet det i høj Grad uklogt, om jeg havde villet inddrage dem under Behandlingen, eftersom dette kildne Emne har vist sig atter og atter at umuliggøre Gennemførelsen af en Lov om Aktieselskaber. Derfor har det været min Opgave at holde disse to Omraader ganske fri af hinanden. Ikke desto mindre kan man altsaa nu finde paa at sige, at jeg har anvendt al min Flid og Omhu paa at lovgive om Andelsselskaber.

Det ærede Medlem roste, hvis jeg ikke misforstod ham, min Forgænger, fordi han i sit Forslag havde indført en Bestemmelse, hvorved Andelsselskaberne var blevet udtrykkelig undtaget — jeg opfattede det ærede Medlem saaledes —, og i Modsætning dertil skulde jeg have indført en meget uheldig Bestemmelse, som er den, han besværer sig over. Men nu vil Tilfældet, at den paagældende Bestemmelse i det af mig fremsatte Lovforslag saa godt som Ord for Ord, og i alt Fald efter sit Indhold, er nøjagtig den samme som den, der fandtes i min Forgængers Lovforslag. Den eneste Forandring, der er sket, er den, at i det tidligere Forslag stod Bestemmelsen i sidste Paragraf, medens jeg har flyttet den op i den første Paragraf — det er hele Forskellen. At det ærede Medlem kan betragte en Aktieselskabslov som en Lov, der særlig skulde gaa ud paa at beskytte Kapitalinteresser og værne om deres Indfyldelse i Samfundet, er af den Slags Betragtninger, som falder fuldstændig udenfor, hvad der kan forstandsmæssig diskuteres. Denne Lov har til Formaal, saa langt som en Lovs Foranstaltninger i saa Henseende overhovedet kan have nogen Betydning, at begrænse Kapitalens uindskrænkede Ret til at tumle sig, som den vil, og derimod at værne Aktionærene, det vil sige det store Publikum, mod de Misgreb, de Udskejelser, om man vil, som af og til kan finde Sted, naar Kapitalen i sine Bevægelser er ganske uden lovbundne Regler. Og det er mig nogen Beroligelse, at det ærede Medlem har fundet Anledning til udtrykkelig at fremdrage som Genstand for hans Misbilligelse, hvorledes der for Tiden findes Aktieselskaber, hvis Direktion og Bestyrelse sidder og skovler Millioner ind i Tantiømer og Lønninger; thi det vil dog i alle Tilfælde vel ikke kunne blive sagt, at for disse Selskabers Vedkommende skyldes de uhyre Gevinster denne Aktielov.

Kristensen: Den højtærede Minister sagde, at jeg havde bebrejdet ham, at han ogsaa havde villet lave Love om Andelsselskaber sammen med Aktieselskaber. Men naar det ikke har været den højtærede Ministers Mening, at noget Andelsselskab skulde ind under Loven, hvorfor kunde den højtærede Minister saa ikke imødekomme det Ændringsforslag, jeg stillede?

Handelsministeren (Hage): Fordi dette Ændringsforslag gik ud paa at undtage Aktieselskaber fra Lovens Omraade.